

HVORDAN MØNSTRER MAN TIL DANSK VARMBLODS ARRANGEMENTER?

Når man stiller sin hest i træning med kåring for øje, er man som regel tryk ved, at den professionelle ved præcist, hvordan hesten skal fremvises på fast bund. Er der tvivl om det, eller har man selv lyst til at mønstre hoppen, så lær her, hvordan det skal gøres ved for eksempel 2-års skue, eksteriør- eller sadelkåring

TEKST: KARINA CHRISTIANSEN, AVLSKONSULENT FOR DANSK VARMBLOD
FOTO: RIDEHESTEN.COM/KRISTINE ULSØ OLSEN

Vurdering på fast bund er en obligatorisk del af bedømmelsen for både 2-års hopper og 3-års og ældre hopper til eksteriør- og sadelkåring. I Dansk Varmblod kommer der ofte nye udstillere til, som ikke ved, hvordan dette foregår. De bestiller derfor tit en professionel til at mønstre hoppen. Men det behøver man faktisk ikke, for mønstring er ikke særligt svært, og det er en skrøne, at man skal kunne løbe hurtigt. Har man en almindelig god grundkondition, kan man med lidt øvelse sagtens klare opgaven selv.

Hvad ser dommerne efter på fast bund?

Bedømmelsen på fast bund benyttes til to ting: dels beskrives hoppens eksteriør via lineær registrering og dels vurderes dens benstilling. Ved at se hoppen i bevægelse i skridt og trav kan dommerne se, om den er indfodet eller udtået, snæver eller svingende i bevægelsen m.v. En dygtig beslagsmed kan måske godt skjule f.eks. indfodethed, når hoppen står stille, men bygningsfejlen vil oftest afsløres, når den ses i bevægelse.

◀ En dygtig mønstrer kan løbe i takt med hesten, hvilket meget flot demonstreres her.

Mønstringen foregår på fast underlag, oftest asfalt. Her kan dommerne høre takten i skridt og trav. Hvis det ikke foregår på asfalt, skal bunden være så stabil, at hovene ikke borer sig ned i underlaget, da det vil påvirke vurderingen af vinklerne i lemmerne.

Mønstring i trav

Bedømmelsen på fast bund starter med, at man mønstrer hoppen i trav i lige linje op mod dommerne. Her gælder det ikke om at løbe hurtigst muligt, så bevægelsen forceres og bliver spændt. Derimod gælder det om at finde hoppens arbejdstrav, hvor den er naturlig og afslappet med god takt. En dygtig mønstrer kan løbe i takt med hoppen, dvs. hvor man støtter på højre ben samtidig med, at hoppen støtter på højre forben. Foruden at det ser harmonisk og kontrolleret ud, er formålet, at man undgår at blive trådt over tæerne. Mønstreren skal være placeret ud for hoppens skulder. Hvis man kommer foran, vil hoppen ofte bremse farten, og hvis man kommer bagved, er

MØNSTRING - KORT FORTALT

- Der mønstres i trav i lige linje op til dommerne.
- Hoppen opstilles "åbent" med siden til, ca. 5-6 m. fra dommerne.
- Når dommerne siger tak, skridtes der væk fra dommerne, vendes og skridtes tilbage igen (der skridtes kun ca. halvdelen af banelængden).
- Der mønstres ud i trav.

Mønstrerens opgave er at få hesten til at tage sig bedst muligt ud

◀ Hesten skal opstilles med venstre side mod dommerne. Benstillingen skal være åben, så dommerne kan se alle fire ben, hvilket betyder, at det højre benpar er nærmest hinanden, og det venstre benpar er længst fra hinanden.

Foto: Ridehesten.com/Thomas Bach Jensen

der risiko for at blive sparket. Det er desuden vigtigt, at mønstreren hele tiden har en løs tøjleføring og blot følger med, så hoppen er ligeudrettet i halsen og ikke forstyrres i munden. Det er en god ide at have en lang dressurpisk i venstre hånd, som kan bruges til at støtte hoppen, hvis hun tøver med at gå frem. Bemærk at plastik på pisken, rasledåser og lignende ikke er tilladt. På pladserne er der altid en hjælper med en longepisk, som kan hjælpe med at drive på, hvis hoppen trykker sig i de uvante omgivelser. Man må gerne sige til hjælperen, om man ønsker hjælp eller helst er fri.

Hoppen skal stå "åbent" mod dommerne

Når man kommer op til dommerne, skal hoppen opstilles med siden til dommerne, ca. 5-6 m. fra dem. Hvis hoppen kommer tættere på, kigger dommerne lige ind i skulderen og har svært ved at se hele hesten. Hoppen skal stå "åbent", så dommerne kan se alle fire ben. Dvs. hvis man stiller hoppen med venstre side mod dommerne, skal dens venstre forben være længst fremme og det venstre bagben længst bagud. Om man vælger at stille op med venstre eller højre side mod dommerne afhænger af terrænet. Hvis terrænet skråner, skal den altid stå højest med forbenene, så den ikke kommer til at se overbygget

i KOM UD OG SE

Er du ny i Dansk Varmblod, så kom og se, hvordan det hele foregår. Regionens hjælpere svarer også gerne på spørgsmål. På Dansk Varmblods sider bagerst i bladet er en oversigt over sommerens arrangementer.

Hoppens holdning af hoved og hals skal være naturlig. Hvis den rejser sig meget i halsen, må man prøve at lokke den lidt ned. Omvendt hvis den hænger i halsen, må man løfte den op til naturlig holdning. Husk også jævnligt at tjekke, at den støtter på alle fire ben og ikke står og hviler. Mønstrerens opgave er at få hoppen til at tage sig bedst muligt ud og stå stille under bedømmelsen, og det kræver konstant opmærksomhed.

Taktfast og energisk skridt

ud. Hvis der er uro på pladsen, er det en fordel at opstille hoppen med front mod det, som skaber uro, så hun ikke hele tiden står og vender sig. Når hoppen er stillet op, træder mønstreren ud til siden og stiller sig skråt foran venstre forben med front mod hoppen (i ca. en armlængdes afstand), så man ikke står i vejen for dommernes udsyn. Tøjlen holdes i venstre hånd i passende afstand (mindst 30 cm) fra biddet. Er hoppen meget urolig, kan man vælge at blive stående foran den med en tøjle i hver hånd.

Når dommerne er færdige med bedømmelsen, bliver der sagt "tak". Herefter skridter man væk fra dommerne, vender og skridter tilbage igen. Man skridter kun ca. halvdelen af den faste bunds længde. Oftest vil der stå en hjælper og markere, hvor man skal vende. Skridten skal være afslappet, taktfast og energisk. Det er vigtigt, at der skridtes lige væk og lige op imod dommerne, dvs. hoppen skal korrigeres, hvis hun går til en af siderne.

Bedømmelsen på fast bund starter med, at man mønstrer hoppen i trav i lige linje op mod dommerne.

Alle vendinger foregår højre rundt, så hoppen flytter sig væk fra mønstreren i vendingen og ikke trækkes mod mønstreren. Hermed undgår man at blive trådt over tæerne. Vendingerne skal laves så korte og præcise som muligt. En dygtig mønstrer kan nærmest få hoppen til at lave en forparts vending. Under vendingen kan man evt. holde venstre hånd i højde med hestens venstre øje for at give tegn til, at den skal vende.

Når man kommer tilbage til dommerne, vil de oftest sige "tak" igen, og så vender man rundt og traver lige væk fra dommerne. Hoppen skal snarest muligt efter vendingen være i en ren totaktet og naturlig trav uden spændinger. Dommerne kan dog også vælge at se hoppen opstillet igen, inden man traver væk. I så fald får man besked herpå.

Herefter er man færdig med bedømmelsen på den faste bund og klar til bedømmelsen i ridehuset.

Påklædning og optømning

Mønstreren er traditionelt klædt i hvidt for at give et diskret og neutralt indtryk. Der kan eventuelt suppleres med en rød DV-trøje eller jakke, men det er ikke noget krav. Andre farver er ikke tilladte. På varmblod.dk kan man via shoppen købe mønstringstøj.

Hoppen skal være flettet og soigneret samt bære trense med næsebånd og 2- eller 3-delt bid. Ved 2-års bedømmelse og eksteriørkåring skal hoppen efterfølgende slippes løs i ridehuset. Derfor er det en fordel at have tøjler med karabinhager, som hurtigt kan tages af.

Når man traver væk fra dommerne, skal hesten gå i en ren totaktet og naturlig trav uden spændinger.

LINEÆR REGISTRERING

I Dansk Varmblod foretages der lineær registrering, hvor hoppens egenskaber vurderes ud fra de biologiske yderpunkter, f.eks. om hoppen er højtstillet eller lavstammet, eller om den har en lang eller kort overlinje. Når hoppen har været til kåring, kan dens lineære registrering ses i Hestedatabasen. Ejeren får også bedømmelsen sendt på e-mail. Vil du vide mere om eksteriørvurdering og lineær registrering, så har der været bragt artikler om emnet i magasinet Ridehesten, og disse findes også på varmblod.dk.

Mønstring kræver træning

For at kunne mønstre korrekt er det nødvendigt med træning af både hest og fremviser. Det bedste er at gå nogle lange ture, hvor man lærer hoppen at skridte energisk fremad med en klar takt, uden at den bliver spændt eller ilende. Med jævne mellemrum kan man stoppe op og opstille hoppen, så den lærer at stå stille i forskellige omgivelser. Med jævne mellemrum kan man også bede hoppen om at trave et mindre stykke og tage den op i skridt igen, så den lærer at reagere hurtigt på signalerne. Der er flere sidegevinster ved denne træning: det er konditionsopbyggende (naturligvis alt afhængig af distancen) og er en mere skånsom afveksling for unghoppen end longering. Hvis man går i skoven eller på grusveje/asfalt vænner hoppen sig til de mange sanseindtryk og eventuelle biler, og det bliver lettere senere at ride en tur i skoven. Endelig bør mønstring være en del af hoppens basale opdragelse, da man ofte får brug for det i forbindelse med dyrlægebesøg.

[B]